

Dedikacija

Negaliu neigti, kad buvau supermamytė. Ėjau į visus klases susirinkimus, vakarėlius ir iškylas, kol sūnus ėmė maldauti, kad likčiau namuose. Dabar, kai jis užaugo ir baigia koledžą, į tuos mokyklinius laikus galiu pažvelgti su išmintimi, kurią suteikia tik laiko perspektyva. Baigiamoji jo klasė man, be jokių abejonių, buvo daugiausia streso keliantys, bet kartu ir prasmingiausi gyvenimo metai. Kai juos prisimenu — tie prisiminimai ir paskatino parašyti šį romaną, — atminty iškyla daugybė skrydžių ir nuopolių. Dažniausiai susimąstau, kaip man pasisekė gyventi susitelkusioje ir rūpestingoje bendruomenėje, kur visi vieni kitus palaikė. Tad dėkoju savo sūnui Takeriui ir visiems tiems jaunuoliams, apsilankiusiems mūsų namuose ir juos nušvietusiems savo juoku. Rajanas, Krisas, Erikas, Geibas, Endis, Marsė, Vitnė, Vilė, Lorena, Andžela ir Ana... visų nesuminėsi. Ačiū ir kitoms mamoms: tikrai nežinau, kaip būtų pavykę išverti be jūsų. Ačiū, kad buvote šalia, žinojote, kada ištiesti pagalbą ranką, šliūkštelėti margaritos ar drėbti karčią tiesą. Džiulei, Endei, Džilei, Meganai, Anai ir Barbarai. Galų gale, bet iš visos širdies dėkoju savo vyrui Benui, kuris visuomet buvo šalia ir daugybe skirtingų būdų rodė, kad esame komanda — ir kaip tėvai, ir visur kitur. Visiems Jums ačiū.

Prologas

2010

*J*i stovi staigiame Nakties kelio posūkyje. Net vidudienį girioje tamsu. Senų, abipus kelio tankiai augančių spygliuočių kamienai, apžėlę samanomis, kaip ietys sminga į vasaros dangų ir užstoja saulę. Šešėliai driekiasi ant išvažinėtos asfalto juostos, tylu ir jokio vėjelio, lyg kas būtų sulaukęs kvėpavimo. Laukimas.

Kadaise šis kelias tiesiog vedė namo. Ji sukdavo ant šio su-eižėjusio paviršiaus paprastai, be jokių minčių, tik retkarčiais pastebėdavo, kaip abipus išlaksto grumstai. Anuomet galva buvo kupina kitko — kasdienių smulkmenų. Namų ruoša. Įsipareigojimai. Dienotvarkė.

Žinoma, jau seniausiais šiuo keliu nevažiavo. Vien žvilgtelėti į seną, išblukusį gatvės pavadinimą pakakdavo, kad staigiai suk-tų vairą į šoną — geriau nulėkti nuo kelio, nei vėl čia atsidurti. Bet taip ji manė iki dabar.

Salos gyventojai iki šiol postringauja apie tai, kas nutiko 2004-aisiais. Sėdi prie baro ar verandose, supasi krėsluose, dali-jasi nuomonėmis, kurios tik pusiau tiesa, ir priima sprendimus, kuriuos priimti turi ne jie. Žmonių manymu, kelios pastraipos laikraštyje suteikia visą reikiamą informaciją. Bet kažin ar čia svarbu faktai.

Kristin Hannah

Jei kas nors pamatytų ją čia, stovinčią nuošaliame kelkraštyje, gaubiamą šešėlių, viskas vėl atgytų. Jie prisimintų tą naktį prieš daugelį metų, kai lietus virto pelenais...

Pirma dalis

Gyvenimo nuėjęs pusę kelio,
Aš atsidūriau miško tankmėje,
Pametęs tiesų pėdsaką takelio.*

— DANTE ALIGHIERI „PRAGARAS“

* Vertė Aleksys Churginas. Čia ir toliau vertėjos pastabos.

2000

L eksė Beil tyrinėjo Vašingtono valstijos žemėlapi, kol ma-
žyčiai raudoni ženklai prieš nuvargusias akis ėmė mirgėti.
Vietovių pavadinimuose buvo kažin kas magiško; jie pasa-
kojo apie kraštovaizdį, kurį jai sunkiai sekėsi įsivaizduoti: snie-
guoti kalnai, besidriekiantys iki pat pakrantės, medžiai, tiesūs ir
aukšti lyg bažnyčių bokštai, ir bekraštis dangus be menkiausio
smogo ženklo. Ji įsivaizdavo erelius ant telefono ryšio bokšte-
lių ir žvaigždes, kurios rodėsi taip arti, lyg galėtum pasiekti.
Greičiausiai naktį čia klajoja lokiai, ieškodami visai neseniai tik
jiems priklausiusių vietų.

Naujieji jos namai.

Ji norėjo manyti, kad čia gyvenimas pasikeis. Bet kaip ji gali
to tikėtis? Būdama keturiolikos galbūt ir ne kažin kiek išmanė,
bet dėl vieno buvo tikra: globojamus vaikus galima grąžinti kaip
kokius senus limonado butelius ar spaudžiančius batus.

Vakar iš pat ryto ją pažadino socialinė darbuotoja ir liepė
susidėti daiktus. Dar kartą.

— Turiu gerų žinių, — pasakė panelė Voters.

Net ne iki galo praplėšusi akis Leksė žinojo, ką tai reiškia.

— Dar viena šeima. Puiku. Ačiū, panele Voters.

— Ne šiaip šeima. Tavo šeima.

— Aišku. Žinoma. Mano naujoji šeima. Bus puiku.

Panelė Voters išleido nusivylimo garsą — kažką tarp tylaus oro išpūtimo ir tikro atodūσιο.

— Lekse, tu buvai tokia stipri. Taip ilgai.

Leksė pamėgino nusišypsoti.

— Nenusiminkite, panele Voters. Aš žinau, kaip sunku įkurdinti vyresnius vaikus. Reksleriai buvo šaunūs. Jei mama nebūtų grįžusi, manau, kad tą kartą būtų pavykę.

— Juk žinai, kad tai ne tavo kaltė.

— Aha, — atsiliepė Leksė.

Geromis dienomis jai pavykdavo prisiversti manyti, kad jos atsisakę žmonės turėjo savų bėdų. Prastomis — pastaruoju metu tokių būdavo vis daugiau — mergaitė svarstė, kas gi jai negerai, kad visi taip lengvai jos atsižada.

— Lekse, tu turi giminaičių. Suradau tavo senelės seserį. Ji vardu Eva Lang. Jai šešiasdešimt šešeri, gyvena Port Džordže, Vašingtono valstijoje.

Leksė atsisėdo.

— Ką? Mama sakė, kad mes giminių neturime.

— Tavo mama... apsiriko. Tu turi šeimą.

Visą gyvenimą Leksė troško išgirsti šiuos kelis žodžius. Jos pasaulis visada buvo kupinas pavojų, nestabilumo, kaip laivas, vis užplaukiantis ant seklumos. Ji augo vieniša, tarp nepažįstamųjų, kaip šių laikų laukinukė, be paliovos kovojanti dėl maisto kąsnio ir dėmesio, bet nuolat stokojanti ir vieno, ir kito. Daugumą šių dalykų Leksei pavyko pamiršti, bet pamėginusi — kai vienas iš valdiškų psichiatrų privertė — ji prisiminė buvusi alkana, sušlapusi ir tiesdavusi rankutes į mamą, kuri arba skrajo-davo padebesiais ir negirdėdavo, arba buvo pernelyg apsinešusi, kad gebėtų ją pasirūpinti. Leksė prisiminė dienų dienas sėdėjusi savo purviname manieže, verkusi ir laukusi, kad kas nors ją prisimintų.

Ir štai ji spokso pro purviną „Greyhound“ autobuso langą. Šalia jos — socialinė darbuotoja, įsikniaubusi į romantišką knygą.

Po daugiau nei dvidešimt šešių valandų kelionės jos pagaliau priartėjo prie savo tikslo. Plieno pilkumo pūkuoti debesys nusileido ant medžių viršūnių. Lietus ant lango piešė banguojančius raštus ir trukdė ką nors įžiūrėti. Vašingtono valstija buvo beveik kaip kita planeta: nebeliko saulės išdegintų duonos plutos spalvos Pietų Kalifornijos kalvų ir automobiliais springstančių besikryžiuojančių automagistralių. Medžiai buvo neįtikėtinai aukšti. Kalnai irgi. Visa atrodė peraugę ir sulaukėję.

Autobusas pasuko į žemą, cemento pilkumo autobusų stotį ir triukšmingai sustojo. Langą užtemdė juodų dūmų debesis ir užgožė aikštelę, bet jį netruko nuplauti lietus. Autobuso durys garsiai atsivėrė.

— Lekse?

Ji išgirdo panelės Voters balsą ir paliepė sau judintis, bet negalėjo nė krustelėti. Leksė pakėlė akis į moterį, kuri pastaruosius šešerius metus buvo vienintelis stabilus dalykas jos gyvenime. Kas kartą, kai globėjų šeima Leksės atsisakydavo, grąžindavo ją kaip kokią brokuotą prekę, panelė Voters būdavo šalia, laukdavo jos liūdnai šypsodamasi. Gal čia ir mažmožis, bet Leksė patyrė tik tiek, o dabar staiga pabūgo netekti ir šio menko artumo.

— O jeigu ji neateis? — paklausė Leksė.

Panelė Voters ištiesė ranką, išvagotą kraujagyslių, pirštai buvo ploni, išryškėjusiais sąnariais.

— Ateis.

Leksė giliai atsiduso. Ji sugebės. Žinoma, kad sugebės. Per pastaruosius penkerius metus gyveno pas septynis globėjus ir lankė šešias skirtingas mokyklas. Ji gali tai išverti. Paėmė panelės Voters ranką. Jos žengė siauru taku tarp minkštų autobuso

sėdynių, vis atsitrenkdamos tai vienoje, tai kitoje pusėje. Išlipusi iš autobuso Leksė sunkiai iškėlė iš bagažinės savo nudrengtą raudoną lagaminą, prigrūstą vienintelio jai tikrai svarbaus dalyko — knygų. Nutempė jį prie paties šaligatvio krašto ir sustojo kuo atokiau. Jautėsi lyg lauktų prie bedugnės krašto, o ne ant menkutės betono pakylės. Vienas neatsargus žingsnis ir ji gali susilaužyti kaulus arba papulti po ratais.

Panelė Voters priėjo artyn ir išskleidė skėtį. Lietaus lašai barbeno į įtemptą nailoną.

Vienas paskui kitą iš autobuso išlipo kiti keleiviai ir dingo.

Leksė žvalgėsi po tuščią stotį ir norėjo verkti. Kiek jau kartų ji buvo atsidūrusi tokioje padėtyje? Kas kartą, kai mama „pradžiūdavo“, ji grįždavo dukters. „Duok man dar vieną progą, mažute. Pasakyk tam mielam teisėjui, kad mane myli. Šį kartą elgsiuosi geriau... Daugiau tavęs nepamiršiu.“ Ir Leksė kas kartą to tikėjosi.

— Ji greičiausiai apsigalvojo.

— Taip nenutiks, Lekse.

— Gali nutikti.

— Tu turi šeimą, Lekse, — pakartojo panelė Voters tuos gąsdinančius žodžius ir Leksė pasidavė; patyliukais įcimpino viltis.

— Šeima, — išdrįso paragauti nepažįstamą žodį. Jis tirpo ant liežuvio kaip karamelė ir skleidė saldumą.

Nudrengtas mėlynas „Ford Fairlane“ privažiavo ir sustojo priešais. Automobilio šonai buvo apibraižyti, pakraščiuose lino rūdys. Lipnioji juosta laikė skilusį priekinį stiklą.

Pamažu atsivėrė vairuotojo durelės ir išlipo moteris. Žema, pilkų plaukų, pablukusių rudų akių, turėjo dėmėtą odą kaip dauguma rūkalių. Nuostabiausia, kad ji atrodė pažįstama — tarsi senesnė, susiraukšlėjusi mamos versija. Ir štai tas nepakeliamas žodis vėl atėjo Leksei į galvą, tik šįsyk jis turėjo prasmę: „Šeima“.

— Aleksa? — kimiai paklausė moteris.

Leksė neprisivertė atsakyti. Ji norėjo, kad ta moteris nusišypsotų, gal net ją apkabintų, bet Eva Lang tik stovėjo, susiraukusi kaip džiovintas obuolys.

— Aš tavo mamos teta. Tavo senelės sesuo.

— Niekada nepažinojau savo senelės, — tik tiek išspaudė Leksė.

— Iki šiol maniau, kad gyvenai su tėvo giminaičiais.

— Neturiu tėčio. Na, noriu pasakyti, nežinau, kas jis. Mama nežinojo.

Teta Eva atsiduso.

— Ačiū paneli Voters, jau žinau tai. Ar čia visi tavo daiktai? Leksė pajuto užplūstančią gėdą.

— Aha.

Panelė Voters švelniai paėmė lagaminą iš Leksės rankų ir paguldė ant galinės fordo sėdynės.

— Nagi, Lekse. Lipk vidun. Teta nori, kad gyventum su ja. „Aha, kol kas.“

Panelė Voters karštai apkabino Leksę ir sukuždėjo:

— Nebijok.

Leksė niekaip negalėjo atlaisvinti glėbio. Paskutinę akimirką prieš situacijai tampa nejaukia ji paleido rankas ir išsivadavo. Priėjo prie aplamdyto automobilio ir suėmė durelių rankeną. Šios bildėdamos ir girgždėdamos atsilapojo.

Viduje rado dvi ištisines rudas vinilines sėdynes, kurių siūlės buvo iširusios ir atvėrusios pilką užpildą. Trenkė metų ir dūmų mišiniu, atrodė, kad čia sutraukta milijonas cigarečių su mentoliu.

Leksė įsitaisė kiek galėdama arčiau durelių. Pro skilusį langą ji pamojavo paneli Voters ir paskui žiūrėjo, kaip joms tolstant socialinė darbuotoja išnyksta pilkoje migloje. Ji pirštais įsiremė į šaltą stiklą, lyg šis mažytis prisilietimas galėtų sujungti ją su moterimi, kurios gali daugiau nebepamatyti.

— Man labai gaila, kad tavo mama mirė, — pasakė tetulė Eva po ilgos ir nejaukios pauzės. — Dabar ji geresnėje vietoje. Tai galėtų tave paguosti.

Leksė niekada nežinojo, ką sakyti panašiu atveju. Tokių minčių prisiklausė iš visų globėjų, kurie tik ją priglauzdavo. Vargšė Leksė, nes mirė jos nuo narkotikų priklausoma motina. Bet niekas iš tikrųjų nežinojo, koks buvo mamos gyvenimas — vyrai, heroinas, vėmalai, skausmas. Ar kokia siaubinga buvo pa-baiga. Visa tai žinojo tik Leksė.

Mergaitė pro langą spoksojo į savo naują gyvenamąją vietą. Net vidury dienos čia buvo ryšku, žalia ir tamsu. Po kelių mylių kelio ženklas pasveikino jas atvykus į Port Džordžo rezervatą. Visur aplinkui buvo matyti vietinių amerikiečių ženklų. Par-duotuvinių fasadus žymėjo išraižytos orkų figūros. Tipiški namu-kai buvo išsidėstę neprižiūriuose sklypuose, kuriuose neretai mėtėsi rūdijantys automobiliai ar buitinė technika. Šią vėlyvą rugpjūčio popietę iš tuščių laužaviečių galėjai spėti apie nese-niai vykusią šventę, o kalvos šlaite buvo statomas žaižaruojantis kazino su vaizdu į Saundą.

Ženkla kreipė jas į Vado Sialto kilnojamųjų namelių parką. Teta Eva pervažiavo parką ir sustojo priešais geltonai ir baltai nudažytą didelį vagonėlį. Lietaus migloje jis atrodė kažin koks neryškus ir nykus. Ryškiai mėlynas duris supo pilki plastikiniai vazonėliai su ištįsusiomis apvytusiomis petunijomis. Languose kabančios medžiaginės languotos užuolaidos, pusiau perrištos geltonu kaspinu, priminė smėlio laikrodžius.

— Jis nedidelis, — teta Eva atrodė susigėdusi. — Gentis man išnuomojo.

Mergaitė neišmanė, ką turėtų sakyti. Jei tetulei būtų tekę matyti kai kurias vietas, kur Leksei teko pagyventi, ji nebūtų jaudinuisis dėl gražučio geltono vagonėlio.

— Jis mielas.

— Eime, — pasakė teta ir išjungė variklį.

Leksė traukė paskui tetą žvyro takeliu, paskui palypėjo prie įėjimo. Vagonėlio vidus buvo nepriekaištingai tvarkingas. Nedidukė, geltonu nedegiu plastikumu apmušta L formos virtuvė prisišliejusi prie valgomosios zonos su chromo spalvos stalu ir keturiomis kėdėmis. Svetainėje stovėjo languota dvivietė sofa ir du sulankstomi krėslai, atgręžti į televizorių ant plieninio stovo. Ant galinės sienos atbrailos — dvi nuotraukos: senutė su akiniais raginiais rėmeliais ir Elvis. Atsidavė cigarečių dūmais ir dirbtinėmis gėlėmis. Virtuvėje kone nuo kiekvienų durelių karojo violetiniai oro gaivikliai.

— Atsiprašau, kad čia daugoka kvapų. Aną savaitę, kai sužinojau apie tave, mečiau rūkyti. — Teta Eva atsigręžė į Lekšę. — Įsigėrę dūmai ir vaikai juk nederą?

Lekšę perliejo keistas potyris — spurdantis kaip paukštelis ir toks svetimas, kad neįstengė jo įvardyti.

Viltis.

Ši nepažįstamoji, ši tetulė dėl jos metė rūkiusi. Ir ji priėmė Lekšę, nors akivaizdžiai stokojo pinigų. Mergaitė žiūrėjo į moterį ir norėjo ką nors pasakyti, bet nesumojo ką. Bijoj, kad vienas netikęs žodis gali viską sugadinti.

— Lekse, aš kiek sutrikusi, — pagaliau prisipažino teta Eva. — Mudu su Oskaru (jis buvo mano vyras) neturėjome vaikų. Mėginome, bet nepavyko. Tad visai neišmanau, kaip auginti vaikus. Jei tu...

— Aš būsiu gera. Prisiekiu.

„Tik nepersigalvok. Prašau.“

— Nesigailėsite, jei mane pasiliks.

— Jei tave pasiliksiu? — teta Eva tvirtai suspaudė lūpas ir susiraukė. — Akivaizdu, tavo mama pasistengė. Negaliu sakyti, kad nustebau. Ji ir mano seseriai sudaužė širdį.

— Jai sekėsi skaudinti žmones, — tyliai pratarė Lekšė.

— Mes šeima, — priminė Eva.

— Nė nežinau, ką tai reiškia.

Tetulė Eva šyptelėjo, bet tai buvo liūdna šypsena, sužeidusi Lekšę, nes priminė, kiek kartų ji buvo įskaudinta. Gyvenimas su mama paliko savo ženklą.

— Tai reiškia, kad liksi čia, su manimi. Manau, būtų geriau, jei nuo šiol vadintum mane Eva, nes ta „tetulė“ labai jau sendina.

Ji pamėgino nusigręžti. Lekšė sugriebė tetulės riešą ir pajuto, kaip spaudžiama jos pirštų aksominė oda susiraukšlėja. Ji neketino taip elgtis, jai nederėjo, bet jau per vėlu.

— Kas yra, Lekse?

Leksei vos pavyko sugromuluoti tą trumpą žodį, kuris lyg akmuo strigo jai gerklėje. Bet ji privalo ištarti. Privalo.

— Ačiū, — išspaudė jausdama, kaip ima perštėti akis. — Aš nekelsiu jums sunkumų. Prisiekiu.

— Tikriausiai kelsi, — pasakė Eva ir galų gale nusišypsojo. — Juk tu paauglė? Bet viskas gerai, Lekse. Viskas gerai. Aš labai ilgai gyvenu viena. Džiaugiuosi, kad esi čia.

Lekšė įstengė tik linktelėti. Ji irgi jau labai seniai viena.

Džudė Faradėj šiandien visai nemiegojo. Galų gale, jau auštant, ji liovėsi mėginusi. Nusimetė vasarinę antklodę, stengdamasi nepažadinti miegančio vyro, išsiropštė iš lovos ir išėjo iš miegamojo. Tylutėliai pastūmė stiklines duris ir žengė į lauką.

Besiskleidžiančioje šviesoje jų galinis kiemas mirgėjo nuo rasos lašelių; tanki žalia žolė palengva leidosi paplūdimio, padengto smėliu ir pilka skalda, link. Už jo buvo matyti tamsios Saundo bangos — jos ritosi viena paskui kitą, o aušra dažė ketėras oranžine spalva. Kitapus buvo matyti dantiyta Olimpo kalnų virtinė, šviečianti rožine ir levandų spalvomis.

Džudė įsispyrė į gumines sodininko šlepetes, kurios visada stovėdavo prie durų, ir žengė į sodą.

Šis žemės sklypelis kėlė jai ne tik džiaugsmą ir pasididžiavimą. Tai buvo jos šventovė. Čia pritūpusi į derlingą juodą žemę ji sodino ir persodino, dalijo ūglius ir genėjo. Žema tvorele aptvertame plotelyje ji sukūrė grožio ir tvarkos pasaulį. Pasodinti ūgliai likdavo toje pat vietoje ir įleisdavo šaknis giliai į žemę. Nepaisant žiemos šalčių ir žvarbos ar siautulingų liūčių, atėjus metui išpuoselėti jos augalai atgydavo.

— Anksti atsikėlei.

Ji atsigręžė. Prie miegamojo durų ant akmenimis grįstos aikštelės stovėjo jos vyras. Mūvēdamas juodus apatinius šortus, kiek per ilgais pilkšvais plaukais, susivėlusiais po miego, jis atrodė lyg koks seksualus antikos profesorius arba vos pradėjusi senti roko žvaigždė. Nieko nuostabaus, kad įsimylėjo jį iš pirmo žvilgsnio. Daugiau nei prieš dvidešimt ketverius metus.

Džudė nusispyrė oranžines sodininko šlepetes ir akmeniui takeliu nuėjo prie terasos.

— Negalėjau užmigti, — prisipažino.

Jis apsvijio ją rankomis.

— Pirma diena mokykloje.

Taip, kaip tik tai įsibrovė į jos miegą ir tarsi koks vagis atėmė ramybę.

— Negaliu patikėti, kad jie eis į vidurinę. Juk ką tik lankė darželį.

— Bus įdomu stebėti, kuo jie taps per ateinančius ketverius metus.

— Čia tau įdomu, — atkirto ji. — Juk tu tik sėdi tribūnose ir stebi žaidimą. O aš esu aikštelėje ir atlaikau smūgius. Man baisu, kad kas nors blogo nutiks.

— O kas gali nutikti? Jie protingi, smalsūs, mieli vaikai. Jiems viskas bus gerai.

— Kas gali nutikti? Šaipaisi? Ten... pavojinga, Mailsai. Iki šiol mums sekėsi juos apsaugoti, bet vidurinė — visai kitas reikalas.

— Juk žinai, kad turėtum žiūrėti paprasčiau.

Panašius dalykus vyras nuolat jai sakydavo. Aplinkiniai irgi patardavo tą patį, beje, jau daugybę metų. Jai priekaištavo, kad yra per griežta mama ir kad pernelyg kontroliuoja savo vaikus, bet Džudė nemokėjo žiūrėti paprasčiau. Nuo tada, kai nusprendė tapti motina, ji stojo į žūtbutinį mūšį. Iki susilaukė dvynių patyrė tris persileidimus. Mėnuo sekė mėnesį, kas kartą prasidėdavusios mėnesinės panardindavo ją į pilką ir niūrią depresiją. Ir štai stebuklas — ji vėl pastoja. Nėštumas buvo sunkus, visą laiką grėsė persileidimas, tad Džudė beveik pusmetį buvo prikaustyta prie lovos. Kasdien gulėdama ir įsivaizduodama savo mažylį, ji vertino tai kaip karą, kuriame laimės tas, kieno valia bus stipresnė. Ir ji kovojo iš paskutiniųjų.

— Dar ne, — galiausiai pratarė. — Jiems tik keturiolika.

— Džude, — atsiduso Mailsas, — atsipalaiduok mažumėlę. Tik tiek. Tu kasdien tikrini jų namų darbus, lydi juos į kiekvienus šokius, organizuoji visas mokyklines veiklas. Gamini pusryčius ir veži, kur tik jiems reikia. Tvarkai vaikų kambarius ir skalbi drabužius. Jeigu jie pamiršta atlikti pavestus namų ruošos darbus, tu sugalvoji pretekstą ir atlieki už juos. Jie nėra nykstantys gyvūnai. Duok vaikams bent kiek laisvės.

— Tai ko gi man atsisakyti? Jei netikrinsiu namų darbų, Mija jų ir nedarys. O gal turėčiau nebeskambinti jų draugų tėvams, kad įsitikinčiau, jog vaikai tikrai ten, kur sakėsi einą? Kai mokiausi vidurinėje, kas savaitgalį rengėme išgertuves, o dvi mano draugės pastoja. Dabar turiu dar labiau juos prižiūrėti, tu jau patikėk. Per ateinančius ketverius metus gali nutikti daugybė dalykų. Privalau juos apsaugoti. Atsipalaiduosiu, kai jie moksysis koledže. Pažadu.

— Tinkamame koledže, — paerzino vyras, bet abu suprato, kad čia kur kas daugiau nei pokštas.

Dvyniams prieš akis dar ketveri metai vidurinės, bet Džudė jau tyrinėjo koledžus.

Ji pažvelgė į vyrą trokšdama supratimo. Mailsas manė, kad ji pernelyg prisirišusi prie judviejų vaikų, o ir Džudė tai puikiai suprato. Bet ji juk motina, o į tai nevalia numoti ranka. Ji nė pagalvoti negalėjo, kad jos vaikai užaugtų jausdamiesi nemylimi, kaip ji kadaise.

— Tu visai į ją nepanaši, Džude, — tyliai pasakė vyras, o ji nepaprastai mylėjo jį už šiuos žodžius.

Atsirėmė į jį ir abu žiūrėjo, kaip brėkšta diena, paskui Mailsas ištare:

— Na, man jau laikas. Dešimtą turiu operuoti.

Džudė aistringai jį pabučiavo ir kartu įėjo vidun. Greitai palindo po dušu, išsidžiovino šviesius, pečius siekiančius plaukus, šiek tiek pasidažė, užsitempė išblukusius džinsus ir kašmyro megztinį labai plačiu kaklu. Ištraukė savo naktinio stalelio stalčių ir išėmė du nedidelius ryšulėlius — po vieną kiekvienam vaikui. Nešina jais iš miegamojo išėjo į platų melsvai pilką koridorių. Nuo ryto saulės, įspįstančios pro langus per visą sieną, visas namas, pastatytas daugiausia iš stiklo, akmens ir egzotinės medienos, atrodė žaižaruojantis iš vidaus. Pirmame aukšte, kad ir kur mestum akį, galėjai išvysti besipuikuojančius puošybos lobių. Ketverius metus Džudė dirbo su architektais ir dizaineriais, kad šis namas būtų įstabus, o visos jos svajonės — įgyvendintos.

Viršuje visai kita istorija. Čia, virš erdvinių vario ir akmens laiptų, — vaikų karalystė. Didžiulė pramogų erdvė su plačiaekraniais televizoriais ir pulo stalu užėmė rytinę namo dalį. Dar ten buvo du erdvūs kambariai su atskiromis voniomis.

Džudė simboliškai pabarbeno į Mijos kambario duris ir išsyk užėjo. Kaip ir tikėjosi, pamatė savo keturiolikmetę dukrą

išsidrėbusią ant plačios lovos virš antklodžių ir tebemiegančią. Visur mėtėsi drabužiai, lyg būtų ištaškyti po kampus įvykus didžiuliam sprogimui. Mija aktyviai ieškojo savęs, o kiekvienas bandymas tiesiogiai siejosi su kardinaliais aprangos pokyčiais.

Džudė prisėdo ant lovos krašto ir švelniai paglostė šviesius plaukus, kurie driko per Mijos skruostą. Akimirką laiko ribos išnyko: ji ir vėl jauna mamytė, žiūrinti į angelėlį primenančią dukrelę šilkiniais kukurūzų spalvos plaukučiais ir bedante šypsena, nuolat lyg šešėlis sekiojančią paskui dvynį brolių. Jie buvo kaip šunyčiai: laipiojo vienas per kitą nesuvaldomai dūkdami, be paliovos čiauškėjo tik jiems suprantama slapta kalba, griūdavo nuo sofos, laiptelių ar vežimėlių. Zakas iš karto tapo šios poros lyderiu. Jis prabilo pirmas ir kalbėjo daug. O Mija iki pat ketvirto gimtadienio nieko doro nesakė. Jai ir nereikėjo — tam turėjo brolių. Ir dabar taip pat.

Mija mieguista apsvirtė, atsimerkė ir lėtai sumirksėjo. Išblyškęs širdelės formos veidas, išsiskiriantis tobula kaukole — paveldėta iš tėvo — buvo pažeistas aknės, kovoti su ja kol kas nepadėjo jokios priemonės. Ant dantų — breketai, sutvirtinti įvairiaspalvėmis gumelėmis.

— *Hola, madre.**

— Pirma diena vidurinėje.

Mija nutaisė miną.

— Geriau mane nušauk. Rimtai.

— Bus geriau nei pagrindinėje. Pamatysi.

— Čia tu taip sakai. Ar negalėtum mokyti manęs namie?

— Pameni, kas buvo šeštoje klasėje? Na, kaip padėjau atlikti matematikos namų darbus?

— Katastrofa, — niūriai pasakė Mija. — Bet dabar viskas būtų geriau. Aš jau nebe taip įsiusčiau ant tavęs.

* Labas, mama. (*Isp.*)

Džudė paglostė švelnius dukters plaukus.

— Nuo gyvenimo nepabėgsi, saulute.

— Aš ir nenoriu bėgti nuo gyvenimo. Tik nuo vidurinės mokyklos. Mama, tai tas pat, kaip plaukioti tarp ryklių. Tikrai. Man gali nukąsti koją.

Džudė nejučia nusišypsojo.

— Matai? Turi puikų humoro jausmą.

— Aha, taip visada sako, kai nori padrąsinti bjaurią mergaitę. Ačiū, *madre*. Bet kam gi rūpi? Aš juk neturiu draugų.

— Turi.

— Ne. Zakas turi draugų, kurie stengiasi maloniai elgtis su jo nevykusia seserimi. Čia ne tas pats.

Metų metais Džudė maišė dangų ir žemę, kad tik jų vaikystė būtų laiminga, bet vieno negalėjo net ji. Nelengva būti drovia paties populiariausio berniuko mokykloje seserimi.

— Turiu tau dovaną.

— Rimtai? — Mija atsisėdo. — Kokią?

— Atidaryk.

Džudė ištiesė mažą suvyniotą dėžutę.

Mija atplėšė dėžutę. Viduje buvo plonytis dienoraštis rožiniais odiniais viršeliais ir blizgančiu žalvariniu užraktu.

— Būdama tavo amžiaus turėjau tokį, ten surašydavau viską, kas nutikdavo. Tai padeda — išrašyti emocijas. Ir aš buvau drovi, juk žinai.

— Bet tu buvai graži.

— Tu graži, Mija. Kaip norėčiau, kad tai pamatytum.

— Kurgi ne. Spuogai ir breketai dabar labai madingi.

— Tik būk atvira žmonėms, Mija. Tegu nauja mokykla taps nauja galimybe, sutarėm?

— Mama, lankiau pagrindinę su tais pačiais vaikais nuo pat darželio. Kažin ar naujas adresas ką pakeis. Beje, aš jau bandžiau būti atvira. Pameni Heilę?

— Mija, praėjo daugiau kaip metai. Nieko gero, jei susitelki į tau nutikusius blogus dalykus. Šiandien pirma diena vidurinėje. Tai nauja pradžia.

— Gera! jau, — Mija pamėgino žaismingai nusišypsoti.

— Puiku. O dabar marš iš lovos. Norėčiau nuvežti tave į mokyklą anksteliau — padėsiu susirasti spintelę ir apsiprasti. Geometriją dėsto ponas Deivisas. Noriu jam pranešti, kaip puikiai išlaikei valstybinį egzaminą.

— Tu nelydėsi manęs į klasę. O ir spintelę sugebėsiu susirasti pati.

Protu Džudė suvokė, kad Mija teisi, bet nebuvo pasirengusi jos paleisti. Dar ne. Per daug dalykų gali nutikti. Juk Mija tokia trapi, tokia pažeidžiama. O jei kas nors iš jos pasijuoks?

Motinos pareiga ginti vaikus — net jei jie to ir nenori. Ji atsistojo.

— Būsiu kaip nematoma, patikėk. Niekas manęs nė nepastebės.

Mija sudejavo.

Pirmą mokslo metų dieną Leksė pabudo anksti ir nudūlino siauru koridoriuku į vonią. Pakako vieno žvilgsnio į veidrodį, kad pasitvirtintų visos baimės: oda balta, net kiek gelstelėjusi, o žydros akys po papurtusiais vokais priplūdusios kraujo. Tikriausiai ir vėl raudėjo per miegus.

Ji trumpai, taupydama tetos pinigų, palindo po šiltu dušu. Nebuvo jokio reikalo formuoti šukuoseną fenu. Iki juosmens nutįsusios juodos sruogos nevalingai susisuktų ir susigarbantų, tad Leksė paprasčiausiai surišo plaukus į uodegą ir grįžo į savo kambarį.

Atsidarė spintą ir nužvelgė tuos kelis turimus drabužius. Ne kažin koks pasirinkimas...

Kaži, kaip čia rengiamasi mokykloje? Ar Pušų saloje taip pat kaip ir Brentvude arba Hilse mokiniai rengiasi kaip avangardinės mados žvaigždės? O gal kaip rytiniame Los Andžele klasės pilnos repo gerbėjų ir jaunųjų gangsterių?

Kažkas pasibeldė į duris, tylutėliai, — Leksė vos išgirdo. Paskubomis pasiklojo lovą ir atidarė.

Eva laikė rankose ryškiai rožinį medvilninį sportinį švarkelį su blizgiu drugeliu ant krūtinės. Pailgi sparneliai mirgėjo violetine, geltona ir žolės žalumo spalvomis.

— Vakar būdama darbe nupirkau jį tau. Pamaniau, kiekvienai mergaitė nusipelnė pirmą dieną vidurinėje apsivilkti ką nors nauja.

Tokios baisybės Leksė dar nebuvo mačiusi, švarkelis labiau tiko keturmetei, o ne keturiolikmetei, bet ji iš karto jį pamėgo. Dar niekas nebuvo jai nieko nupirkęs pirmai dienai mokykloje.

— Jis puikus, — pasakė ašarų gniaužiama gerkle.

Pas tetą gyveno vos ketvirtą dieną ir kas valandą vis labiau jautėsi esanti namuose. Tas įsišaknijimas Leksę gąsdino. Ji žinojo, kaip pavojinga prisirišti prie vietos. Ar žmogaus.

— Jei nenori, neprivalai jo vilktis. Tik pamaniau...

— Nekantrauju apsirengti. Ačiū, Eva.

Tetulė nusišypsojo taip plačiai, kad skruostai gerokai susiraukšlėjo.

— Sakiau Mildredai, kad tau patiks.

— Labai.

Eva linktelėjo ir žengdama koridoriun uždarė duris. Leksė apsivilko rožinį švarkelį ir užsitempė pigius išblukusius džinsus. Paskui į nudrengtą kuprinę susidėjo sąsiuvinius, popierių ir rašiklius, kuriuos vakar iš darbo parnešė Eva.

Atėjusi į virtuvę rado Evą, jau apsivilkusią mėlyną „Walmart“ uniformą bei citrinų spalvos akrilo megztinį. Ji stovėjo prie kriauklės ir gėrė kavą.

— Panelė Voters labai stengėsi, kad pakliūtum į Pušų salos vidurinę. Tai viena geriausių valstijos mokyklų, bet mokyklos autobusas į šią tilto pusę nevažiuoja, tad teks keliauti viešuoju transportu. Ar viskas gerai? Juk šitai jau esu tau sakiusi?

Leksė linktelėjo.

— Viskas gerai, Eva. Nesijaudink. Aš seniausiai išmokau važinėti autobusais.

Ji neprisidūrė, kad ant tų purvinių sėdynių ir miegoti dažnai tekdavo, nes abi su mama tiesiog neturėdavo kur eiti.

— Tai gerai.

Eva baigė savo kavą, paskalavo puodelį ir pastatė jį į kriauklę.

— Na, pirmą dieną vėluoti neturėtum. Nuvešiu tave. Eime.

— Galiu ir autobusu...

— Tik jau ne pirmą dieną. Specialiai susitariau dėl vėlesnės pamainos.

Leksė su tetule nuėjo prie automobilio. Pakeliui į salą mergaitė dairėsi po apylinkes. Jau buvo viską mačiusi žemėlapyje, bet tos linijos ir taškai ne kažin ką pasakė. Pavyzdžiui, ji žinojo, kad Pušų sala dvylikos mylių ilgio ir keturių pločio, kad tarp salos ir Siatlo senamiesčio kursuoja keltas, su žemyne esančia Kitsapo apygarda ją jungia tiltas. Port Džordže žemė priklausė genčiai. Bet Pušų sala — ne. Iš būstų Leksė galėjo spėti, kad saloje gyvena turtingi žmonės. Čia stovintys namai labiau priminė dvarus.

Jos išsuko iš greitkelio ir ėmė kilti įkalne prie mokyklos — raudonų plytų pastatų komplekso, išsidėsčiusio aplink vėliavą. Kaip ir daugelio kitų Leksės lankytų mokyklų atveju, buvo manyti, kad Pušų saloje žmonių greitai daugėjo. Teritorijos pakraščiuose buvo pristatyta mobiliųjų modulinį klasių. Eva sustojo autobusų vietoje ir pažvelgė į Leksę.

— Tie vaikai niekuo ne geresni už tave. Įsimink tai.

Leksę užplūdo dėkingumo šiai nuvargusiai moteriai, kuri priėmė ją į savo namus, banga.

— Aš susidorosiu, — patikino mergaitė. — Nesijaudink dėl manęs.

Eva linktelėjo.

— Sėkmės, — palinkėjo.

Leksė nepasakė, kad naujoje mokykloje sėkmė bevertė. Tik išspaudė šypseną ir išlipo iš automobilio. Kai ji atsisveikindama mojavė, už Evos sustojo mokyklinis autobusas ir iš jo pasipylė vaikai. Leksė nuleido galvą ir pajudėjo. Ji tiek daug kartų buvo

naujokė, kad puikiai išmoko užsimaskuoti. Geriausia taktika — susilieti su minia ir joje paskęsti. Tai daroma nuleidus akis ir einant greitai. Pirmą taisyklę: negalima sustoti. Antra taisyklė: negalima pakelti akių. Jei laikysis šio plano, iki penktadienio taps devintos klasės dalimi ir gal susiras vieną kitą draugą. Bet lengva nebus. Kas bendro tarp jos ir šių jaunuolių?

Pasiekusi A pastatą, ji pasitikrino tvarkaraštį. Štai. 104 kabinetas. Leksė įsiliejo į mokinių, kurie atrodė pažįstantys vienas kitą, minią ir leidosi jos nešama. Kabinete jaunuoliai susėdo į savo vietas ir toliau gyvai čiauškėjo.

Stabtelėjusi ji suklydo. Kai ėmė žvalgytis, klasė nuščiuvo. Jaunuoliai sužiuro į ją ir ėmė šnabždėtis. Kažkas nusijuokė. Leksė puikiai žinojo visus savo trūkumus: tankūs juodi antakiai, nelygūs dantys, garbanoti plaukai, pigūs džinsai ir nevykėlio švarkelis. Šioje vietoje visi vaikai nuo paauglystės nešioja breketus, o sulaukę šešiolikos gauna pirmąjį automobilį.

Kabineto gale mergaitė parodė į ją pirštu ir sukikeno. Šalia sėdinčioji linktelėjo. Leksei pasirodė, kad išgirdo „mielas druggelis“ ir „ar ji pati jį pasidarė?“.

Atsistojo vaikinai ir kabinete visi vėl nutilo.

Leksė žinojo, kas jis. Kiekvienoje mokykloje būdavo toks vaikinai — gražus, mėgstamas, sportiškas, toks, kuris gauna ko panorėjęs be jokių pastangų. Futbolo komandos kapitonas ir klasės seniūnas. Su tais vandens spalvos „Abercrombie“ marškinėliais ir plačiais džinsais vaikinai priminė jauną Leonardą Dikapriją — toks auksinis berniukas, besišypsantis ir visiškai pasitikintis savimi.

Jis priėjo. Kodėl? Ar už jos stovi kita, kur kas prabangesnė mergina? O gal rengiasi kaip nors ją pažeminti, kad prajuokintų draugus?

— Sveika, — pasakė jis.

Ji jautė, kaip visi į juos spokso ir stebi. Leksė prikando apatinę lūpą, kad paslėptų kreivus dantis.

— Labas.

Vaikinas nusišypsojo.

— Susana ir Liza — tikros kalės. Nekreipk į jas dėmesio. Kietas drugelis.

Ji stovėjo kaip visiška kvaiša, apkvaitusi nuo jo šypsenos. *Lekse, susiimk. Tu jau esi mačiusi patrauklių vaikinių.* Ji turi ką nors pasakyti, nusišypsoti — bent ką nors.

— Štai, — pasakė, suėmęs ją už rankos.

Nuo to prisilietimo pajuto nedidelį dilgtelėjimą — lyg nuo elektros iškrovos. Jis kur nors ją nusives, juk tam paėmė už rankos. Bet vaikinas tik stovėjo ir žiūrėjo į ją. Šypsena išblėso. Stai ga Leksei užėmė kvapą, visas aplinkinis pasaulis išnyko, liko tik jo veidas, tik tos nuostabios žalios akys.

Jis ėmė kažką kalbėti, bet Leksei taip daužėsi širdis, kad nieko negirdėjo, o paskui jį už rankos timpltelėjo ir nusivedė į šalį graži mergina trumpu, mažesniu už servetėlę sijonuku.

Leksė akimirką per ilgai stypsojo žiūrėdama jam pavymui ir vis dar negalėdama įkvėpti. O paskui prisiminė, kur ji ir kas ji: naujokė blizgučiais nusagstytu rožiniu švarkeliu. Įrėmusi smarką į krūtinę ji nusliūkino pirmyn ir atsistojo galiniame suole. Vos spėjo atsistoti, nuaidėjo skambutis.

Kol mokytojas burbėjo apie Siatlo kūrimosi pradžią, Leksė mintyse suko ir suko tą akimirką. Vis kartojo sau, kad tai, kaip jis ją palietė, nieko nereiškė, bet iš galvos išmesti negalėjo. Ką jis ketino pasakyti?

Pasibaigus pamokai, Leksė įsidrąsino į jį pažvelgti. Vaikinas ėjo su visu būriu ir juokėsi iš to, ką pasakė mergina mini sijonėliu. Priėjęs Leksės suolą, pažvelgė į ją, bet nei nusišypsojo, nei stabtelėjo. Ėjo toliau.

Tai aišku, kad jis nesustojo. Ji lėtai pakilo ir patraukė prie durų. Likusią rytą dalį Leksė stengėsi pakelta galva vaikščioti po šurmuliuojančius koridorius, bet apie vidudienį jau buvo išsekusi, o blogiausia dar prieš akis.

Pietūs naujoje mokykloje — tikras pragaras. Tu niekada nežinai, kas priimtina, o kas ne, be to, gali sugriauti nusistovėjusią tvarką, jei atsisėsi ten, kur nederėtų.

Prie kavinės durų Leksė stabtelėjo. Vien mintis, kad jei užeis, bus visų nužiūrinėjama ir vertinama, šiandien jai jau buvo nepakeliama. Paprastai ji būdavo stipresnė, bet ponaitis Populiarusis ją kažkaip išderino, privertė trokšti neįmanomų dalykų, o juk ji geriau nei kas kitas žinojo, koks pažeidžiamas būna žmogus, turintis troškimų. Laiko švaistymas. Leksė vėl išėjo į lauką, nutviekstą saulės. Pasikuitusi kuprinėje rado pietus, kuriuos jai įdėjo Eva, ir nuskaitytą „Džeinę Eir“. Kai kurie paaugliai kaip talismaną pasilieka vaikiškus žaisliukus ar antklodėles. Ji turėjo „Džeinę“.

Ji koja už kojos vaikščiojo po mokyklos kiemą ir dairėsi vietos, kur galėtų įsitaisyti pavalgyti ir paskaityti. Kitapus kermo pastebėjo mielą medelį trikampės vejų centre, bet dėmesį patraukė visai ne augalas. Tai buvo mergina — ji sėdėjo sukryžiuavusi kojas po žaliu medžio baldakimu, palinkusi virš knygos. Šviesūs plaukai buvo supinti į dvi laisvas kaseles. Dėvėdama subtilų tiulio sijoną, palaidinę ir storapadžius kedus, ji aiškiai buvo priešingoje pusėje. Šią priešpriešą Leksė suprato: nesu viena iš jūsų. Man jūsų nereikia.

Pati Leksė taip rengėsi prieš kelerius metus, kai nenorėjo su niekuo draugauti, bijodama klausimų, kur gyvena ar kas jos mama.

Giliai įkvėpusi pasuko prie merginos. Priartėjusi stabtelėjo. Leksė norėjo pasakyti ką nors tinkamą, bet būdama čia nebenumanė, kas tai galėtų būti.

Mergina pakėlė akis nuo knygos. Ji atrodė trapi, oda buvo nusėta aknės, o žalios akys pernelyg ryškiai apvedžiotos violetiniu pieštuku. Spalvotos gumelės dar labiau pabrėžė breketus.

— Labas, — pasisveikino Leksė.

— Jo čia nėra. Ir jis neateis.

— Kas?

Mergina abejingai gūžtelėjo ir grįžo prie knygos.

— Jei nežinai, tai ir nesvarbu.

— Ar galiu atsisėsti šalia?

— Socialinė savižudybė, — sumurmėjo mergina nepakeldama akių.

— Ką?

Mergina vėl į ją pažvelgė.

— Sėstis šalia manęs — socialinė savižudybė. Su manimi neprasideda net tie, kas lanko teatrą. Aha. Taip blogai.

— Turi galvoje, kad manęs nepriims į palaikymo grupės šokėjas? Kokia tragedija.

Atrodė, kad mergina tik dabar susidomėjo Lekse. Lūpose šmėkštelėjo šypsena.

— Daugeliui merginų tai rūpi.

— Tikrai? — Leksė numetė savo kuprinę ant žolės. — Ką skaitai?

— „Vėtrų kalną“.

Leksė parodė savo knygą:

— „Džeinė Eir“. Ar galiu prisėsti?

Mergina pasislinko ir padarė vietos.

— Neskaičiau. Gera?

Leksė atsisėdo šalia.

— Mano mėgstamiausia. Kai baigsi saviškę, galėsime apsiikeisti.

— Būtų puiku. Beje, aš Mija.

— O aš Leksė. Tai apie ką knyga?

Mija lėtai prabilo, žodžiai pynėsi, bet kai ėmė pasakoti apie Hitklifą, ji lyg išsiskleidė. Leksė nė nepastebėjo, kada jos ėmė kvatotis lyg senos draugės. Kai suskambo skambutis, jiedvi atsikėlė ir tebesišnekučiuodamos per kiemą patraukė prie savo spintelių. Leksė nebebuvo nuleidusi galvos, nebegniaužė knygų prie krūtinės ir nebevengė žvilgsnių. Ji juokėsi.

Prie ispanų kalbos kabineto Mija sustojo ir paskubomis išrėžė:

— Galėtum užsukti pas mane šiandien po pamokų. Jei, žinoma, nori. — Tai pasiūlusi ji akivaizdžiai nervinosi. — Žinau, greičiausiai nenorėsi. Nieko tokio.

Leksė jau buvo benusišypsanti, bet prisiminė dantis.

— Aš labai norėčiau.

— Susitikime prie vėliavos greta administracijos pastato.

Leksė įėjo į kabinetą ir atsisėdo gale. Likusią dienos dalį ji stebėjo laikrodį ir svajojo, kad laikas bėgtų greičiau, galų gale, 14.50 val., ji buvo prie vėliavos ir laukė. Aplink šurmuliavo jaunuoliai, stumdėsi eidami prie išsirikiavusių autobusų.

Gal Mija nepasirodys. Ji tikriausiai neateis.

Leksė jau buvo benumojanti ranka, kai šalia išdygo Mija.

— Palaukei, — pasakė su tokiu pačiu palengvėjimu, kokį pajuto ir Leksė. — Eime.

Mija yrėsi per mokinių minią prie juodo spindinčio „Escalade“, laukiančio šalia kelio. Ji atidarė keleivio dureles ir įlipo.

— *Hola, madre*, — pasakė Mija. — Tai Leksė. Aš ją pasi-kviečiau į svečius. Ar galiu?

Prie vairo sėdinti moteris atsigręžė ir pribloškė Leksę savo grožiu. Mijos mama buvo panaši į Mišelę Pfaifer — nuostabus blyškus veidas ir tiesūs šviesūs plaukai. Vilkėdama neabejotinai brangų lašišos spalvos megztinį ji atrodė lyg būtų nužengusi nuo „Nordstrom“ katalogo viršelio.

— Laba diena, Lekse. Aš — Džudė. Labai malonu susipažinti. Kaip čia nutiko, kad mes nepažįstamos?

— Aš tik ką atsikrausčiau.

— Aha. Tada aišku. Iš kur atsikėlei?

— Kalifornijos.

— Tai joks trūkumas, — plačiai nusišypsojo Džudė. — Ar tavo mama neprieštaraus, jei dabar važiuosi su mumis?

— Ne, — įsitempė Leksė, laukdama kito klausimo.

— Galėčiau jai paskambinti ir prisis...

— Maaaaam, — įsiterpė Mija, — tu vėl.

Džudė nusišypsojo Leksei.

— Dukrai dėl manęs nejauku. Pastaruoju metu man pavyksta to pasiekti tiesiog kvėpuojant. Bet juk negaliu liautis būti mama. Argi tavo mama kitokia, Lekse?

Leksė nesumojo, ką galėtų pasakyti, bet to ir nereikėjo. Lyg nebūtų nieko klaususi, Džudė nusijuokė ir kalbėjo toliau:

— Turėčiau būti matoma, bet negirdima. Na, ir gerai. Mergaitės, prisisekite.

Ji užvedė variklį ir Mija išsyk ėmė pasakoti apie naujai išgirstą knygą.

Jos nutolo nuo mokyklos ir pasuko į mielą, neilgą Pagrindinę gatvę. Eismas per miestą dėl grūsčių buvo lėtas, o štai greitkelis — laisvas. Jos važiavo vienu vingiuotu, medžiais apsodintu keliu, paskui kitu, kol Džudė, sukdamą į žvyru nuklotą keliuką, tarstelėjo:

— Namai namučiai.

Iš pradžių abipus jų buvo tik medžiai, tokie šakoti ir aukšti, kad užgožė saulę, bet dar vienas kelio vingis, ir jos atsidūrė saulėtoje aikštelėje.

Namas rodėsi tik ką perkeltas iš romano puslapių. Jis išdidžiai išsiskyrė kraštovaizdyje — pakylėtas medžio ir akmens statinys su daugybe langų. Už žemos akmeninės tvoros buvo sodas. Už jo mėlynavo Saundas. Net per tokį atstumą Leksė girdėjo bangų mūšą.

— Oho, — ištarė Leksė lipdama iš automobilio.

Jai dar neteko lankytis tokiame name. Kaip reikėtų elgtis? Ką sakyti? Žinoma, ji kur nors suklys, ir Mija ims juoktis.

Džudė apsikabino dukrą ir jiedvi nužingsniavo pirmyn.

— Lažinuosi, kad jūs, mergaitės, esate alkanos. Kodėl gi man nepagaminus kelių kesadilijų? Papasakosite, kaip praėjo pirmą dieną vidurinėje.

Leksė nejučia sulėtino žingsnį.

Prie įėjimo Mija grįžtelėjo:

— Lekse? Ar nenorėtum užėiti? Ak, tu apsigalvojai.

Leksė jautė, kaip nyksta jos netikrumas, o gal būtų tiksliau pasakyti, kaip jis susilieja su Mijos netikrumu ir išgaruoja. Jos panašios. Tai neįmanoma, kad mergina, kuri neturi ničnieko, būtų panaši į tą, kuriai nieko nestinga.

— Tai jau ne, — nusijuokė Leksė ir nuskubėjo durų link.

Viduje ji nusispyrė batus ir tik tada pastebėjo, kad jos kojinės skylėtos. Susigėdusi sekė paskui Miją į tą nerealų namą. Už stiklinės sienos atsivėrė pribloškiamas vandenyno vaizdas, akmeninis židiny, žvilgančios grindys. Ji bijojo ką nors liesti.

Mija čiupo ją už rankos ir nusitempė į didžiulę virtuvę. Tviskantys variniai puodai kabėjo virš aštuonių kaitviečių viryklės, visur aplinkui buvo primerkta šviežių gėlių. Kol Džudė gamino kesadilijas, jos atsisėdo prie juodo granito stalviršio.

— *Madre*, ji tiesiog priėjo ir atsisėdo šalia manęs. Perspėjau, kad būti šalia manęs — visiška socialinė savijudybė, bet jai buvo nė motais. Jauti, kaip kieta?

Džudė šyptelėjo ir žiojosi kažką sakyti, bet Mija nesiliovė kalbėjusi. Leksė vos spėjo sekti tas nesibaigiančias istorijas. Atrodė, kad Mija metų metus kaupė pastebėjimus ir pamąstymus, kurie ėmė ir ištrūko į laisvę. Leksė puikiai žinojo, ką reiškia laikyti visus dalykus viduje, išsisukinėti ir stengtis nutylėti. Jiedvi su Mija jau apsikeitė nuomonėmis apie vidurinę mokyklą,

vaikinus, kabinetus, filmus, tatuiruotes, auskarus bamboje ir jų nuomonės dėl visko sutapo. Kuo geriau jos sutarė, tuo labiau Leksė būgštavo: kas nutiks, kai Mija sužinos apie Leksės praeitį? Ar Mija norės draugauti su narkomanės dukra?

Penktą valandą su trenksmu atsivėrė durys ir į namus įsiveržė būrelis jaunuolių.

— Batus! — sušuko Džudė iš virtuvės nė akių nepakeldama.

Devyni ar dešimt jaunuolių, vaikinių ir merginų, įlėkė vidun. Leksė suprato, kad tai populiariaieji. Juos bet kas atpažintų — gražutės merginos, dėvinčios džinsus žemu, pilvus apnuoginančiu liemeniu, ir vaikinukai mėlynais ir geltonais sportiniais švarkais. Matyt, užsuko čia po futbolo ir palaikymo komandų treniruotės.

— Mano brolis pilku švarku, — pasakė arčiau pasislinkusi Mija. — Nevertink jo pagal draugus. Tų mergiočių smegenys ne didesnės už mėtinį ledinuką.

Pilku švarku vilkėjo vaikinai iš pirmosios pamokos.

Jis atsiskyrė nuo būrelio — atrodė kaip lyderis, puikiai suvokiantis savo padėtį, — priėjo prie Mijos ir apkabino ją per pečius. Jų panašumas buvo pribloškiantis: Mija tiesiog moteriška jo kopija. Jis žiojosi kažką sakyti seseriai, bet pastebėjo Leksę. Vaikino žvilgsnis pasikeitė, dabar atrodė toks skvarbus, kad jai ir vėl ėmė plazdėti širdis. Dar niekas nebuvo į ją taip žiūrėjęs — su tokiu susidomėjimu.

— Tu ta naujokė, — tyliai pasakė ir nusibraukė šviesių plaukų sruogą nuo kaktos.

— Ji — mano draugė, — tarė Mija ir plačiai nusišypsojo, parodydama įvairiaspalvius breketus.

Vaikino šypsena išblėso.

— Aš — Leksė, — prisistatė, nors jis ir nepaklausė jos vardo. Jis nusisuko, lyg būtų praradęs susidomėjimą.

— Zakas.

Mergina trumpučiais šortais ir prigludusia, pilvą atiden-giančia palaidine priėjo, prisiglaudė prie jo ir kažką sukuždėjo į ausį. Jis nenusijuokė, tik nenorom šyptelėjo. Paskui pasitraukė nuo Mijos ir Leksės.

— Iki, Mimi, — pasakė seseriai.

Ranka apsisivijo trumpašortę merginą ir nusivedė ją prie kitų jaunuolių, kylančių aukštyn.

Mija susirūpino:

— Lekse, ar kas negerai? Juk nieko tokio, kad pasakiau, jog esi mano draugė?

Leksė spoksojo ten, kur ką tik stovėjo jis, ir jautėsi nejau-kiai. Ar jis jai nusišypsojo? Bent akimirką? Kur ji suklydo?

— Lekse? Ar galiu žmonėms sakyti, kad esame draugės?

Pagaliau Leksė iškvėpė. Prisivertė nusukti žvilgsnį nuo laip-tų. Matydama, kad Mija nervinasi, suprato, kas čia svarbiausia. Ir visai ne Zakas. Nieko nuostabaus, kad jis išmušė ją iš vėžių. Jis visuomet bus nepasiekiamas tarp piktžolių užaugusiai mergai-tei. Svarbiausias ne jis, svarbiausia — Mija ir trapi jų draugystės pradžia.

— Žinoma, — nusišypsojo. Pirmą kartą nesidrovėjo dantų. Buvo visiškai tikra, kad Mijai tai nerūpi. — Gali taip visiems sakyti.

Žaidimų kambaryje knibždėte knibždėjo vaikų. Kaip visa-da. Kai kurios moterys neištveria triukšmo ir netvarkos, bet tik ne Džudė. Senų seniausiai, kai dvyniai ėmė lankyti šestą klasę, ji sąmoningai pasistengė, kad namai taptų svetingi. Ji norėjo, kad čia rinktųsi vaikai. Ji gana gerai pažinojo save, kad suprastų nepageidausianti leisti kitai moteriai rūpintis jos vaikais; norėjo pati viskuo rūpintis. Kaip tik todėl šitaip įrengė antrą aukštą, ir viskas pavyko. Kartais namie susirinkdavo kokie penkiolika pa-

auglių, kurie kaip skėrių debesis naikino užkandžius. Bet Džudė žinojo, kur jos vaikai ir kad yra saugūs.

Ir štai dabar, atidariusi visas slaptas pirmo aukšto duris, ji girdėjo šurmulį viršuje; antrame aukšte dejavo grindys, o per visą namą aidėjo trypimas.

Pirmą kartą Mija nesislėpė nuo tų audringų žaidimų laisvalaikio zonoje, dukra netūnojo savo kambaryje, žiūrėdama „Undinė“, „Gražuolę ir pabaisą“ ar kokį kitą ją raminantį Disnėjaus filmuką. Ji buvo paplūdimoje ir sėdėjo ant smėlio kartu su Lekse. Mergaitės buvo apsigobusios sunkiu vilnoniu pledu, o sūrus vėjas taršė juodus ir šviesius plaukus. Jos labai ilgai taip sėdėjo ir šnekučiavosi.

Vien nuo vaizdo, kaip jos duktė plepa su drauge, Džudė ėmė šypsotis. Ji taip ilgai to laukė, aistringai tikėjosi, ir tai nutiko, visgi lengvutis nerimas nesitraukė. Mija tokia trapi, tokia pažeidžiama, taip lengva ją užgauti. O po nutikimo su Heile dukra nebeišvertų dar vienos draugės išdavystės.

Džudė norėjo kiek daugiau sužinoti apie Lekšę — vien tam, kad būtų tikra, su kuo laiką leidžia dukra. Tokia tėvų praktika visada pasiteisindavo. Kuo daugiau ji žinojo apie savo vaikų gyvenimą, tuo geresnė motina galėjo būti. Džudė žengė į terasą. Brizas akimirksniu įsisuko jai į plaukus, sruogos užkrito ant veido. Nė nepagalvojusi įsispirti į kuriuos nors prie durų stovinčius batus, ji basa nužingsniavo grindiniu palei tamsius pintus lauko baldus. Pievos ir smėlio sandūroje į vaiskų dangų šovė aukštas kedras. Priėjusi prie mergaičių išgirdo Miją sakant:

— Noriu dalyvauti perklausoje į mokyklos spektaklį, bet žinau, kad vaidmens negausiu. Sara ir Džolė visuomet gauna pagrindinius.

— Šiandien siaubingai bijojau tave užkalbinti, — prisipažino Lekšė. — O jei nebūčiau to padariusi? Nieko gero iš tos baimės. Turėtum pamėginti.

Mija atsigręžė į Lekšę.

— Ar eisi su manimi į perklausą? Tie teatro būrelio lankytojai... tokie rimti. Aš jiems nepatinku.

Leksė linktelėjo. Iš veido buvo matyti, kad ji puikiai suprantą.

— Eisiu. Be abejo.

Džudė atsistojo greta dukters.

— Sveikos, mergaitės.

Uždėjo ranką ant liesučio dukters peties.

Mija jai nusišypsojo.

— Aš mėginsiu gauti vaidmenį „Kartą ant čiužinio“*. Lekšė mane palydės. Tikriausiai negausiu vaidmens, bet...

— Kaip šaunu, — pasidžiaugė Džudė, sužavėta tokio proveržio. — Taigi. Gal aš jau parvešiu Lekšę namo. Po valandos grįš tavo tėtis.

— Galiu kartu? — paklausė Mija.

— Ne. Penktadieniui turi parengti rašto darbą. Būtų laikas pradėti, — priminė Džudė.

— Tu jau įlindai į elektroninį dienyną? Juk dar tik pirmą mokslo metų dieną, — nukabino nosį Mija.

— Turi išlaikyti lygį. Vidurinėje pažymiai svarbūs. — Ji pažvelgė į Lekšę. — Pasirengusi?

— Galiu parvažiuoti autobusu, — patikino Lekšė. — Neprivalote manęs vežti.

— Autobusu? — Džudė susiraukė.

Per visus metus šioje saloje jai dar neteko sutikti vaiko, kuris būtų tai pasiūlęs. Dažniausiai sakydavo, kad gali paskambinti savo mamai. Nė vienas nebuvo pasišovęs grįžti autobusu. Ji nė nenutuokė, kur čia autobuso stotelė.

* Komiška Marshallo Barerio pjesė (1959 m.), perfrazuojanti Hanso Kristiano Anderseno „Koralaitę ant žirnio“.

Leksė išsisuko iš raudonų ir baltų juostų vilnonio pledo. Jai atsistojus, pledas nukrito ant smėlio.

— Bet tikrai, ponja Faradėj. Jūs neprivalote vežti manęs namo.

— Lekse, vadink mane Džude. Kai vadini ponja Faradėj, aš tuoj prisimenu savo mamą, o iš to nieko gero. Mija, pasakyk Zakui, kad kuriu automobilį. Gal dar ką nors reikia pavežti.

Po dešimties minučių Džudė užvedė „Escalade“. Penki paaugliai įsitaisė prabangiam salone ir nė akimirką nenutildami prisisegė saugos diržus.

Džudė prisakė Zakui su Mija imtis namų darbų ir pajudėjo. Ji taip gerai žinojo kelią, kad ir miegodama galėtų važiuoti: į kairę, į Paplūdimio alėją, paskui į dešinę — Nakties keliu, ir į greitkelį kairėje. Vjukresto kalvos viršuje ji įsuko į geriausios draugės keliuką.

— Braisonai, atvykome. Primink Molei, kad šią savaitę sutarėme kartu papietauti.

Jis sumurmėjo kažką panašaus į atsakymą ir išlipo. Per kitas dvidešimt minučių ji važiavo įprastu maršrutu per salą ir išleisdavo vieną paauglį po kito. Galiausiai atsigrėžė į Lekšę.

— Na, mieloji, o dabar kur?

— Ar tik ten ne autobuso stotelė?

Džudė šyptelėjo.

— Nežadu tavęs sodinti į autobusą. Taigi, Lekse, kur?

— Port Džordžą, — atsakė Lekšė.

— Ak, — nustebo Džudė.

Dauguma Pušų salos vidurinės mokinių gyvenimo saloje, o anapus tilto — visai kitas pasaulis. Geografiškai žiūrint, Pušų salą ir Port Džordžą skyrė vos kokie trys šimtai pėdų, bet atstumas gali būti matuojamas ir kitaip. Port Džordžas buvo vieta, kur mieli, išauklėti Pušų salos vaikinai vykdavo pirkti alaus ir cigarečių kioskelyje, kuriame pateikdavo iš kortų pasigamintas

netikras tapatybės korteles. Tenykštėse mokyklose vis kas nors nutikdavo. Džudė pasuko į greitkelį ir pajudėjo iš salos.

— Pasukite čia, — paprašė Leksė, pavažiavus apie mylią nuo tilto. — Iš tiesų tai galite čia mane ir išleisti. Pareisiu pėsčiomis.

— Na jau ne.

Džudė stebėjo nuorodas į Vado Sialto kilnojamųjų namelių parką. Paskui Leksė jai parodė vingiuotą keliuką, tas nuvedė prie žolės ir piktžolėmis apžėlusio sklypo, kur ant betono blokų stovėjo nublukęs geltonas vagonėlis. Įėjimo durys nudažytos kraupia mėlyna spalva, skilusios pusiau, o viduje matėsi nutriušios, kreivai kabančios užuolaidos. Vagonėlio siūlėmis plito rūdys tarsi kirminai. Gilios provėžos purve rodė, kur paprastai stovi automobilis.

Džudė sustojo pievelės pakraštyje ir išjungė variklį. Ji tikėjosi visai ne to.

— Ar tavo mama namie? Nenorėčiau tiesiog tavęs išmesti. Tiesą sakant, mielai su ja susipažinčiau.

Leksė pažvelgė į Džudę.

— Mano mama mirė prieš trejus metus. Dabar gyvenu su tetule Eva.

— Ak, mieloji, — nusiminė Džudė.

Ji žinojo, ką reiškia netekti vieno iš tėvų — pačios tėtis mirė, kai jai buvo septyneri. Pasaulis tapo tamsus ir gąsdinantis ir Džudė metų metus nebuvo tikra, kurgi jos pačios vieta.

— Kaip skaudu. Žinau, kad tau sunku.

Leksė gūžtelėjo.

— Kiek laiko gyveni su teta?

— Keturias dienas.

— Keturias? O... kur tu...

— Pas globėjus, — tyliai atsiduso Leksė. — Mano mama buvo priklausoma nuo heroino. Kartais glausdavomės tiesiog

automobilyje. Taigi, manau, nenorėsite, kad sukiočiausi apie Miją. Suprantu. Tikrai. Būčiau norėjusi, kad mano mamai rūpėtų, su kuo leidžiu laiką.

Džudė paniuro. Ji nieko panašaus nesitikėjo. Visa ši situacija neabejotinai kėlė nerimą, bet ji nenorėjo būti tokia moteris, kuri vertina žmones pagal jų aplinką. O kaip tik dabar Leksė atrodė tokia sugniuždyta, kokio dar neteko matyti nė vieno paauaglio. Atrodė, mergaitė visiškai pasidavė; be abejo, jai ne kartą gyvenime teko nusivilti.

— Aš nepanaši į mamą, — rimtai pasakė Leksė.

Jos akyse buvo tiek skausmo.

Džudė ja tikėjo, bet tai vis tiek galėjo kelti pavojų. Mija pažeidžiama, lengvai paveikiama. Džudė negalėjo numoti ranka į užuojautą, kurią pajuto šiai mergaitei.

— Ir aš nesu panaši į savo mamą. Bet...

— Kas?

— Mija drovi. Esu tikra, kad pati jau pastebėjai. Jai sunku susirasti draugų ir jai labai norisi būti mėgstamai. Visada tokia buvo. O pernai jai sudaužė širdį. Ne vaikinas. Kur kas blogiau. Mergaitė — Heilė; jos draugavo. Kelis mėnesius buvo neišskiriamos. Mija atrodė tokia laiminga, kokios dar nebuvo mačiusi. Tiesą sakant, Heilei buvo kritęs į akį Zakas, sūnus pakliuvo į mergaitės pinkles. Jis nė neįtarė, kaip užgaus Miją. Kad ir kaip būtų, Heilė metė Miją dėl Zako. O kai Zakui nebuvo įdomi, vis tiek nebeatėjo į svečius. Mijai buvo taip skaudu, kad ji beveik mėnesį nepratarė nė žodžio. Buvau labai dėl jos susirūpinusi.

— Kodėl man tai pasakojate?

— Nes... jei būsite draugės, Mija turi žinoti, kad gali tavimi pasikliauti. Ir aš norėčiau tai žinoti.

— Niekuomet jos neužgaučiau, — pažadėjo Leksė.

Džudė svarstė, kokių pavojų ši draugystė gali sukelti jos dukrai ir kokios naudos duoti. Ji viską pasvėrė lyg galėtų nu-

spręsti, nors puikiai žinojo, kad tai ne jos sprendimas. Keturiolikos metų mergina pati gali susirasti draugų. Bet Džudė galėtų Leksės ir Mijos draugystę palengvinti arba apsunkinti. Kaip geriausia Mijai?

Pažvelgus į Lekšę, atsakymas atrodė akivaizdus. Džudė buvo motina — pirmiausia, antrusia ir visais kitais atvejais. O jos dukrai verkiant reikia draugės.

— Šeštadienį su Mija vyksime į miestą darytis manikiūro. Praleisime mergaitišką dieną. Ar norėtum kartu?

— Negaliu, — atsakė Leksė. — Dar nesusiradau darbo. Stinga pinigų. Bet labai ačiū už pasiūlymą.

— Aš kviečiu, — paprastai pasakė Džudė, — ir nenoriu girdėti atsisakymo.

2003

Pastarieji treji metai ir išsunkė Džudę, ir užaštrino pojūčius. Ji nė nenumanė, koks siaubingas gali būti gyvenimas, kol pirmą sykį ištiesė Zakui ir Mijai automobilio raktelius ir stebėjo juos nuvažiuojant. Nuo tos akimirkos ji ėmė bijoti dėl savo vaikų. Baimę kėlė viskas. Lietus. Vėjas. Sniegas. Tamsa. Garsi muzika. Kiti vairuotojai. Per daug jaunuolių automobilyje.

Džudė parūpino savo vaikams mobiliuosius telefonus ir išdėstė taisykles. Komendanto valanda. Atsakomybė. Nuoširdumas.

Ji pašėldavo jiems bent minutę pavėlavus ir negalėdavo ramiai įkvėpti, kol jie saugiai neatsidurdavo savo lovose. Džudė manė, kad negali būti nieko blogiau nei ta laisvė, gavus vairuotojo pažymėjimą, bet dabar buvo išmintingesnė.

Viskas buvo smulkmena palyginti su baigiamąja vidurinės mokyklos klase. Semestras vos spėjo prasidėti, o jau išsunkė ją kaip citriną per visus tuos terminų ir namų darbų galvosūkius. Horizonte kaip atominio sprogimo debesis, nuodijantis viską aplinkui, ryškėjo koledžo kontūrai. Ilgi metai važinėjimo pirmyn atgal po visokias varžybas, treniruotes, repeticijas ir spektaklius, palyginti su koledžu, buvo niekas.

Ant sienos virš savo darbo stalo buvo pasikabinusi du didžiulius kalendorius, ant vieno buvo parašyta ZAKAS, ant kito — MIJA. Kiekvieno koledžo dokumentų priėmimo terminai pažymėti raudonai, kiekvieno atsiskaitymo diena paryškinta. Džudė kelerius metus studijavo priėmimo statistiką ir brošiūras apie pačius įvairiausius universitetus, vertindama, kuris geriausiai tiktų jos vaikams.

Zakui įstoti į koledžą vienas juokas. Baigiamąją klasę pradėjo turėdamas labai gerą pažymių vidurkį — 3,96 ir puikius SAT* rezultatus. Sūnų priimtų beveik visur, kur tik jis užsimanytų.

Mija — visai kas kita. Jos pažymiai geri, bet ne puikūs; taip pat ir SAT rezultatai. Bet Mija vis tiek siekė patekti į prestižinę Pietų Kalifornijos universiteto Dramos mokyklą.

Dėl visų šių galvosūkių Džudei prasidėjo nemiga. Naktimis gulėdavo lovoje ir mintyse analizuodavo priėmimo statistiką, kol galiausiai imdavo pykinti. Ji nuolat svarstė, kaip įgyvendinti dukters svajonę. Nelengva ir vieną vaiką įtaisyti į superprestižinę mokyklą, o Džudei reikėjo pasirūpinti dviem. Dvyniai turėjo studijuoti ten pat; bet kuris kitas variantas nesvarstytinas. Mijai reikėjo, kad brolis būtų šalia.

Ir štai, lyg jai dar būtų maža spaudimo, tas siaubingas žodis buvo ištartas garsiai.

Vakarėlis.

Norėdama nusiraminti Džudė giliai įkvėpė.

Ji sėdėjo prie pietų stalo, apsupta artimųjų. Buvo penktadienis, spalio pradžia; dangus nusidažė pernokusios slyvos spalva.

— Na, tai? — prabilo Zakas iš savo vietos. — Galime eiti ar ne? Molė ir Timas Braisonui leidžia.

* Standartizuotas priėmimo į koledžus testas JAV.

Mija sėdėjo šalia brolio. Dar šlapius šviesius savo plaukus ji buvo susipynusi į kaseles, o kai išdžiūvusius išsipynė, jie bangavo. Per pastaruosius trejus metus Mija pražydo ir tapo tikra gražule — tobula oda ir plačia šypsena. Su Lekse jiedvi tebedraugavo labai artimai ir tai teikė Mijai pasitikėjimo. Mergina vis dar nepasižymėjo drąsa ar išskirtiniu komunikabilumu, bet ji jautėsi laiminga, o tai Džudei buvo svarbiausia.

— Mija, o tu? Ar nori į tą vakarėlį?

Mija gūžtelėjo:

— Zakas nori.

Kaip tik tokio atsakymo Džudė ir tikėjosi. Tiedu buvo vienis visomis prasmėmis. Kur ėjo vienas, kitas sekė pavymui; taip buvo nuo pat vaikų gimimo, nors gal prasidėjo ir anksčiau. Vienas vos galėjo kvėpuoti, kai kito nebūdavo šalia.

— Mailsai, ar girdėjai? — paklausė Džudė. — Vaikai nori eiti į vakarėlį pas Keviną Eisnerį.

— Ar tai problema? — pasidomėjo vyras, olandišku padazu apipildamas grilyje keptus šparagus.

— Eisneriai Paryžiuje, jei nieko nepainioju, — pasakė Džudė ir pamatė, kad dvyniai krūptelėjo. — Čia maža sala, — priminė jiems.

— Bet juk bus Kevino teta, — patikslino Zakas. — Taigi nebūsime be suaugusiųjų priežiūros.

— Būtent.

Džudė atsilošė. Be abejo, ji žinojo, kad tokia minutė ateis. Ir pati buvo paauglė, o baigiamieji metai — paauglystės šventasis Gralis. Tad ji puikiai žinojo, ką abiturientams reiškia „vakarėlis“.

Ji vis aiškino ir aiškino vaikams apie alkoholį, kartojo, koks pavojingas jis yra, o šie prisiekė negirtauti, bet ji juk ne kvaiša. Nebuvo ji ir iš tų moterų, kuri laiko savo vaikus tobulais. Džudei buvo svarbu apginti juos nuo pavojų, net jei tai jų brendimo dalis.